

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV – VIII

Rok szkolny 2022/2023

1. Cel oceniania

Ocenianie bieżące ma na celu wspieranie uczenia się i polega na systematycznej obserwacji, sprawdzaniu i dokumentowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia, wysiłku wkładanego w wywiązywanie się z obowiązków oraz postępów w nabywaniu wiadomości i umiejętności.

2. W ocenianiu obowiązują zasady:

- 1) zasada jawności ocen zarówno dla ucznia jak jego rodziców (opiekunów prawnych);
- 2) zasada częstotliwości i rytmiczności – uczeń oceniany jest na bieżąco i rytmicznie. ocena końcowa nie jest średnią ocen cząstkowych;
- 3) zasada jawności kryteriów – uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) znają kryteria oceniania, zakres materiału z przedmiotu oraz formy pracy podlegające ocenie;
- 4) zasada różnorodności wynikająca ze specyfiki każdego przedmiotu;
- 5) zasada różnicowania wymagań – zadania stawiane uczniom powinny mieć zróżnicowany poziom trudności i dawać możliwość uzyskania wszystkich ocen.
- 6) zasada otwartości – wewnątrzszkolne oceniania podlega weryfikacji i modyfikacji w oparciu o okresową ewaluację.

3. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się w stopniach według skali:

stopień celujący – 6
stopień bardzo dobry – 5
stopień dobry – 4
stopień dostateczny – 3
stopień dopuszczający – 2
stopień niedostateczny – 1

4. Stosowanie oceniania kształtującego

W trakcie bieżącego oceniania efektów pracy ucznia, jego osiągnięć oraz wkładanego wysiłku stosuje ocenianie opisowe z zachowaniem zasad oceniania kształtującego.

Nauczyciel stosuje na zajęciach systematycznie elementy oceniania kształtującego:

- a) Cele lekcji w języku ucznia (po zajęciach nauczyciel sprawdza stopień realizacji celów).
- b) Stosowana jest samoocena oraz ocena koleżeńska.
- c) Nauczyciel przekazuje uczniom informacje zwrotne (ustne lub pisemne).
- d) Uczeń ma prawo do poprawy sprawdzianu, kartkówki, pracy, odpowiedzi po zapoznaniu się z informacją zwrotną nauczyciela w uzgodnionym terminie.
- e) Nauczyciel podaje kryteria do wykonania zadań.
- f) Stosuje się pytania kluczowe.
- g) Doceniany jest wkład i zaangażowanie ucznia we własny rozwój.
- h) Oceną są również: informacje zwrotne w formie pisemnej lub ustnej, uzyskane procenty.

Wybrane formy sprawdzania osiągnięć ucznia (np. prace pisemne) kwitowane są recenzją oraz komentarzem ustnym lub na piśmie, zawierającym obowiązkowo cztery elementy:

- a) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,

- b) odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
- c) przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
- d) wskazanie uczniowi sposobu w jaki powinien pracować dalej.

5. Wymagania na poszczególne stopnie:

1) **stopień celujący** otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania i wymagania programowe z języka polskiego w danej klasie,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania,
- c) uczestniczy i odnosi sukcesy w pozaszkolnych formach aktywności związanych z danymi zajęciami edukacyjnymi (konkursy przedmiotowe);

2) **stopień bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie,
- b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- c) stosuje poprawny język i styl wypowiedzi, sprawnie posługuje się obowiązującą terminologią, precyzyjnością i dojrzałością (odpowiednią do wieku) wypowiedzi ustnych i pisemnych;

3) **stopień dobry** otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych (około 75%),
- b) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje /wykonuje/ samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, w sytuacjach nietypowych z pomocą nauczyciela,
- c) stosuje podstawowe pojęcia i prawa ujmowane za pomocą terminologii właściwej dla danej dziedziny wiedzy, wypowiada się klarownie w stopniu zadowalającym, popełnia nieliczne usterki stylistyczne;

4) **stopień dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych (w zakresie odtwarzania 50%), rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
- b) rozwiązuje /wykonuje/ typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
- c) posiada przeciętny zasób słownictwa, język zbliżony do potocznego, mała kondensacja i klarowność wypowiedzi;

5) **stopień dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada konieczne, niezbędne do kontynuowania nauki na dalszych etapach kształcenia wiadomości i umiejętności, luźno zestawione bez rozumienia związków i uogólnień,
- b) słabo rozumie treści programowe, podstawowe wiadomości i procedury odtwarza mechanicznie, brak umiejętności wyjaśniania zjawisk,
- c) posiada nieporadny styl wypowiedzi, ubogie słownictwo, liczne błędy, trudności w formułowaniu myśli;

6) **stopień niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi,

a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,

- b) nie jest w stanie rozwiązać /wykonać/ zadań o niewielkim elementarnym stopniu trudności,
- c) nie skorzystał z pomocy szkoły, nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności.

6. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

Na zajęciach języka polskiego ocenie mogą podlegać następujące rodzaje aktywności uczniów:

- 1) **sprawdzian** – obejmuje określoną partię lub dział materiału z kilku lekcji lub z rozdziału,
- 2) **kartkówka** – krótkie formy pisemne kontrolujące opanowanie wiadomości i umiejętności maksymalnie z 3 ostatnich tematów – uwzględniając specyfikę danych zajęć edukacyjnych, wystawione na ich podstawie oceny mają rangę oceny ustnej,
- 3) **praca domowa**,
- 4) **odpowiedź ustna (dotyczy uczniów posiadających zalecenia w opinii lub orzeczeniu)**,
- 5) **prowadzenie zeszytu przedmiotowego**, w którym znajdują się zadane ćwiczenia, prace pisemne itp.,
- 6) **wypowiedzi pisemne, prace własne uczniów (np. projekty)**,
- 7) **obserwacja ucznia**, w tym: przygotowanie do lekcji, aktywność na lekcji, praca w grupie,
- 8) **inne formy aktywności**, np. referaty, udział w konkursach, zawodach, olimpiadach, wykonanie pomocy dydaktycznych, realizacja projektów edukacyjnych, udział w przedstawieniach i innych formach artystycznych organizowanych po zajęciach lekcyjnych,
- 9) diagnoza wstępna i końcowa,
- 10) recytacja, wygłaszanie przemówień, wystąpień.

7. Ustala się następujące kryteria oceniania prac pisemnych uczniów, uwzględniające progi procentowe:

100% - 97% - celujący

96% - 90% - bardzo dobry

89% - 70% - dobry

69% - 50% - dostateczny

49% - 30% - dopuszczający

29% - 0% - niedostateczny

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających obniżone kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę (w przypadku, kiedy nie dostosowuje dodatkowo zadań dla tychże uczniów):

100% - 90% - celujący

89% - 84% - bardzo dobry +

83% - 77% - bardzo dobry

76% - 71% - bardzo dobry -

70% - 66% - dobry +

65% - 60% - dobry
59% - 55% - dobry -
54% - 50% - dostateczny +
49% - 44% - dostateczny
43% - 40% - dostateczny -
39% - 34% - dopuszczający +
33% - 27% - dopuszczający
26% - 20% - dopuszczający -
19% - 0% - niedostateczny

8. Ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół, lub indywidualny uczeń. Ocenie podlegają następujące umiejętności:

- a) planowanie i organizacja pracy grupowej,
- b) efektywne współdziałanie,
- c) wywiązywanie się z powierzonych ról,
- d) rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.

9. Każdy uczeń w ciągu półrocza powinien otrzymać co najmniej 6 /sześć / ocen bieżących (informacja zwrotna pisemna traktowana jest jak ocena).

10. Oceny podawane są uczniom do wiadomości i na bieżąco wpisywane do dziennika lekcyjnego. Oceny z odpowiedzi ustnej, jak również inne spostrzeżenia dotyczące postępów edukacyjnych ucznia mogą być wpisywane do dzienniczka ucznia, jako informacja dla rodziców/ prawnych opiekunów i winne być podpisane przez rodziców/ prawnych opiekunów.

11. Uczeń jest zobowiązany do pisania pracy klasowej obejmującej kompleksową część materiału. W przypadku nieobecności uczeń ma obowiązek napisać ten sprawdzian w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

12. Ocenione kompleksowe sprawdziany wiadomości i prace klasowe przechowywane są przez nauczycieli do końca danego roku szkolnego, a ocenione krótkie sprawdziany do końca półrocza.

13. Na 7 dni przed klasyfikacją powinno być zakończone przeprowadzanie wszelkich pisemnych sprawdzianów wiadomości.

14. Uczeń ma prawo do poprawy prac klasowych, sprawdzianów i testów w formie i terminie uzgodnionym przez nauczyciela, ale nie dłuższym niż dwa tygodnie od daty oddania pracy. Poprawa odbywa się po zajęciach lekcyjnych lub na zajęciach dodatkowych prowadzonych przez tego nauczyciela.

15. Uczeń przystępujący do poprawy oceny niedostatecznej na poprawie musi uzyskać minimum 50% na ocenę pozytywną.

16. Uczeń/ uczennica może w ciągu semestru zgłosić nauczycielowi trzy razy nieprzygotowanie do zajęć (brak zadania domowego, brak pracy pisemnej, brak podręcznika, zeszytu). W przypadku nieprzygotowania uczeń/ uczennica ma obowiązek w ustalonym z nauczycielem terminie uzupełnić wszelkie zaległości. Konsekwencją czwartego nieprzygotowania do zajęć jest informacja skierowana do wychowawcy oraz rodziców lub opiekunów (wpisana do dzienniczka ucznia).

17. Każda kartkówka i sprawdzian muszą zostać zaliczona w formie ustalonej z nauczycielem.

18. Ucieczka ze sprawdzianu i kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.

19. Uczeń może poprawić ocenę bieżącą w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.

20. Przy poprawianiu oceny bieżącej obowiązuje zakres materiału, jaki obowiązywał w dniu pisania sprawdzianu, kartkówki lub odpowiedzi ustnej.

21. Nauczyciel ma obowiązek podać oceny ze sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia jego napisania. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii.

22. Ustala się warunki oraz tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych:

1) najpóźniej na 3 tygodnie przed śródrocznym lub rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciel informuje uczniów o przewidywanej śródrocznej lub rocznej ocenie klasyfikacyjnej,

2) informacja ta jest wpisywana w dzienniczku ucznia lub zeszytcie przedmiotowym,

3) przewidywaną ocenę klasyfikacyjną nauczyciel wpisuje w dzienniku lekcyjnym w kolumnie poprzedzającej wpis oceny rocznej.

4) wychowawca klasy w ciągu 3 dni roboczych od terminu, o którym mowa w pkt. 1 organizuje zebranie rodziców, na którym przekazuje informacje o przewidywanych śródrocznych lub rocznych ocenach klasyfikacyjnych w formie pisemnej (fakt ten odnotowuje w dzienniku lekcyjnym),

5) w przypadku nieobecności rodziców na zebraniu, wychowawca klasy przekazuje informację o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych przez dziennik elektroniczny,

6) uczeń, jego rodzice lub wychowawca klasy mogą wnioskować o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej do nauczyciela określonego przedmiotu w terminie nie późniejszym niż 2 tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej,

7) przewidywana śródroczna lub roczna ocena klasyfikacyjna może być podwyższona o jeden stopień,

8) formy, zakres materiału, termin i wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania wyższej niż przewidywana śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej określa nauczyciel,

9) informacja, o której mowa w pkt. 8 przekazywana jest uczniowi i jego rodzicom w formie pisemnej w zeszytcie przedmiotowym i opatrzona jest podpisem ucznia, rodzica i nauczyciela,

10) Śródroczna lub roczna ocena klasyfikacyjna może być niższa niż przewidywana, jeżeli kolejne oceny bieżące są niższe od przewidywanej.

23. W razie wykazania, że praca ucznia narusza prawa autorskie, nauczyciel wyciąga konsekwencje (wstawia ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy, informuje rodziców i wychowawcę).

24. W razie przejścia z nauczania stacjonarnego na nauczanie zdalne oceniając, bierze się pod uwagę:

- a) systematyczność i terminowość (odczytywanie wiadomości, odsyłanie prac, obecność na lekcjach on-line),
- b) samodzielność.

Wszystkie sporne sprawy związane z ocenianiem uczniów/ uczennic rozstrzygane będą zgodnie w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania oraz rozporządzeniem MEiN.